

Vrlo ljudski, vrlo božanski (VII): Naš posao, božanski kvasac

Kada radimo iz ljubavi prema Bogu i našim bližnjima, muškarcima i ženama, naš rad postaje "božanski kvasac" koji, sjedinjen s Kristovom žrtvom, pomaže preobraziti svijet.

17.11.2021.

- Jednolična težina svakodnevnog rada bila je uvijek prisutna stvarnost u životima onih koji

su slušali Isusa. Možda se zato tako često pojavljuje u njegovom propovijedanju i iz toliko različitih kutova: sijač raspršuje sjeme po polju, trgovac u potrazi za finim biserima, ribar koji baca mrežu u more... Jednom, objašnjavajući nešto tako važno kao što je način na koji Bog djeluje u svijetu, Isus se poslužio jednim od najstarijih ljudskih poslova: spravljanjem kruha. „I opet im reče: "Čemu da prispodobim kraljevstvo Božje? Ono je kao kad žena uze kvasac i zamijesi ga u tri mjere brašna dok sve ne uskisne.“ (Lk 13,20-21). Tako se Kraljevstvo Božje razvija u povijesti: rame uz rame s našim životima, u ritmu našeg svakodnevnog rada, kao kvasac koji preobražava svijet iznutra. Bog uvijek djeluje u svijetu, preobražavajući ga iznutra:

Otac moj sve do sada radi pa i ja radim. (Iv 5,17).

Kroz sliku žene koja kvasi brašno, naš Gospodin s ogromnim dostojanstvom obdaruje svakodnevni zadatak koji se, budući da je tako običan, može činiti neprikladnim za tako uzvišenu temu. Da bi opisao nešto tako važno kao što je rast Kraljevstva Božjega u svijetu, oni koji slušaju našeg Gospodina mogli su očekivati primjer uzet iz rada nekog plemića ili iz dužnosti onih koji su izravnije zaduženi za bogoštovanje. Ali sam Isus, dok je bio Sin Svevišnjega, obavljao je skromni ručni zanat. Dakle, umjesto da se poziva na prestižnu poziciju političkog utjecaja ili financijske moći, on ukazuje na rad skromnih ljudi koji su se morali rano probuditi kako bi pripremili kruh za prvi obrok u danu, kako bi osigurali da je svjež.

Tri mjerice brašna

Opisujući prizor žene koja mijesi tijesto, Isus spominje značajnu pojedinost: točnu količinu utrošenog brašna. U tadašnjem židovskom svijetu, tri "mjere" brašna bile su ekvivalentne otprilike dvadeset i dvije litre tijesta - dovoljno za proizvodnju kruha za stotinu ljudi. Ovako velika količina brašna govori nam da žena ne radi samo za svoju obitelj, već za cijelo selo. Stoga je lako zamisliti kako se od srca ulaže u svoj posao, misleći na sve one koji će uživati u ukusnom kruhu.

To vrijedi za sav naš rad, koji nas postavlja u odnos s drugima i daje nam priliku da pridonesemo njihovom dobru. Kao što je papa Franjo rekao: „Najveće radosti u životu nastaju kada smo u stanju izazvati radost u drugima, kao predokus neba. Možemo se sjetiti ljupke scene u filmu *Babette's Feast*,

kada velikodušna kuharica prima zahvalan zagrljaj i pohvalu: 'Ah, kako ćeš razveseliti anđele!' Radost je i velika utjeha donositi užitak drugima, vidjeti ih kako uživaju.”[1]

Toliko kruha za toliko ljudi zahtijeva dosta vremena i truda. Ali ova žena se suočava s izazovom i ustraje u svom poslu dok se sve ne ukvasi (Lk 13,20). Završetak poduzetog zadatka i njegovo dobro dovršenje zahtijeva snagu, koncentraciju, ustrajnost, točnost... Za rad kao što je onaj ove žene potrebno je prevladati lijenost, koja je obično “prva fronta na kojoj ćete se morati boriti.”[2] Znamo da je sveti Pavao bez oklijevanja ispravio besposlenost koja se uvukla u živote prvih kršćana u Solunu. Neki od njih su možda mislili da je drugi dolazak našeg Gospodina neminovan i da stoga rad više nema puno smisla. Živjeli su u besposličarstvu, samo užurbano, ne radeći nikakav posao. I

Pavao ih upozorava: Tko neće da radi, neka i ne jede! (2 Sol 3,10-11)

Prelat Opusa Dei govorio nam je o mogućnosti da u svom radu pronađemo način da izrazimo svoju ljubav i slobodu, čak i kada nas to košta više truda. “Možemo s radošću obavljati čak i dužnosti koje bi nam mogle biti neugodne. Kao što nam kaže sveti Josemaria, 'ne bismo trebali misliti da je jedini posao koji možemo raditi s radošću ono što nam je drago.' Možemo obavljati radosno — a ne nevoljko — ono što nam je teško, ono što nam se ne sviđa, ako mi to činimo s ljubavlju i stoga slobodno.” [3] To se također odnosi na situacije koje nas iskušavaju kao što su razdoblja nezaposlenosti ili bolesti, gubitak energije kako godine prolaze, napetosti na našem radnom mjestu, itd. Sveti Josemaría, svjestan koliko su ovakve situacije česte u životu, s realizmom je rekao da se „bolest i starost, kada dođu, pretoče u

profesionalni rad. I tako se ne prekida potraga za svetošću, u skladu s duhom Djela, potraga koja ovisi, poput vrata na šarkama, o profesionalnom radu.”[4]

Kada je ljubav prisutna

Možemo imati mnogo dobrih razloga za ustrajanje u svom poslu: odgovornost da podržimo one koji ovise o nama, želju da služimo drugima, želju da stvorimo nešto novo, itd. No, čak i dobre namjere malo po malo mogu biti okaljane sebeljubljem, željom da dobijemo priznanje ili da pokažemo drugima koliko smo pametni i talentirani. Također možemo pasti u napast da radimo previše: suptilno odstupanje koje se često prikriva kao vrlina. Perfekcionizam i radoholizam nalaze se u ovoj vrsti poremećaja. Ono što je izvorno bio iskreni napor da se stvari rade dobro, što je moguće učinkovitije, može dovesti do onoga

što je sveti Josemaría nazvao “profesionalitismom”[5] – pretjerane predanosti poslu koja drugima oduzima vrijeme koje im dugujemo. “Vaš posao”, napisao je jednom, “mora biti odgovoran, savršen, u mjeri u kojoj svaki ljudski posao može biti savršen. To treba činiti s ljubavlju prema Bogu, ali imajući na umu da je najbolje obično neprijatelj dobrog. Radite stvari dobro, bez manija i opsesija, ali ih dovršite, uvijek stavljajući zadnji kamen i vodeći računa o detaljima.”[6]

Problem "profesionalitisa" ne leži toliko u načinu na koji se radi, koliko u važnosti koja se pridaje radu u životu. Vrlo je dobro, čak i za psihičko i tjelesno zdravlje, ne izgubiti iz vida da je rad naređen većim poslanjem i da samo to poslanje daje smisao životu sina ili kćeri Božje. Razboritost će nam pomoći da integriramo svoj rad, ovdje i sada, unutar horizonta koji

nadilazi samo djelo. Horizont koji nije usmjeren na ciljeve ili rokove, već na ljude: prvo Boga, koji želi da brinemo za ono posebno vrijeme kada jačamo svoj odnos s njim, a zatim i one oko nas (gdje nas naš Gospodin također čeka) i koji trebaju naše vrijeme, našu naklonost, našu pažnju.

Slika žene koja mijesi tijesto predstavlja nam najbolji razlog za rad. Ona svoj rad pretvara u dar, u blagoslov. Osim kruha, žena daruje i svoju ljubav drugima. Jer kada nekome dajemo dar, “prvo što mu dajemo je ljubav s kojom mu želimo dobro.” [7] Žena se ne ograničava na to da svojim bližnjima da ono što im duguje: kada je ljubav prisutna, tada se istinski dajemo. Stoga je sveti Josemaría rekao da se ne možemo ograničiti „na činjenje stvari, na proizvodnju predmeta. Rad se rađa iz ljubavi; izražava ljubav i vodi u ljubav.” [8] Kada netko ovako radi za

nas, to nas vodi k ljubavi, jer nam pokazuje smisao sebedarja. Jedna ljubav rađa drugu, kao što osmijeh rađa drugi osmijeh, preobražavajući srca jedno po jedno. Ljubav ove žene, slika Božje ljubavi, živi je kvasac koji preobražava, kao svoj dar, one koji primaju kruh koji je ona svojim rukama izradila.

Cijeli je svijet za nas oltar

Aluzija na tri mjere brašna ima još jedno značenje, shvaćeno iz njegovih biblijskih presedana. To je ista mjera koju Abraham i Sara prinose u čast trojici tajanstvenih muškaraca koji ih posjećuju u Mambréu (usp. Post 18,6); to je također mjera koju Gideon koristi da prinese žrtvu koju Gospodin sažgava ognjem anđela (usp. Sud 6,19-21). Možda bi za Židova koji sluša Isusa samo spominjanje mjera brašna izazvalo ove svete radnje (iako su se žrtve obično prinosile beskvasnim

kruhom). Ovom aluzijom naš Gospodin kao da nas želi podsjetiti da je djelo ove žene prinos Bogu, kao što to može biti i naš rad kada ga spojimo sa Svetom Misom. Time pretvaramo ono što je ljudsko, naše radne sate, u nešto sveto. I tako “cijeli svijet” može postati “oltar za nas”. [9]

Sveti Josemaría potaknuo nas je da Euharistiju učinimo „središtem našeg unutarnjeg života, kako bismo naučili kako biti s Kristom, čineći mu društvo tijekom cijelog dana, usko povezani s njegovom žrtvom. To je smisao cijelog našeg rada. I to će nas navesti tijekom dana da kažemo našem Gospodinu da se kroz Njega, s Njim i u Njemu prinosimo Bogu Ocu, sjedinjujući se sa svim njegovim namjerama, u ime svih stvorenja. Ako ovako živimo, cijeli će nam dan biti Misa.” [10]

Slika žene koja rukama mijesi tijesto zasigurno potječe iz Isusova djetinjstva. Možda je čak mislio na svoju majku Mariju, koja je tako često pripremala kruh. Možemo je zamisliti kako je koncentrira na svoj posao, radeći ono što je potrebno za prirodni proces dizanja tijesta. Kao što se događa u našem radu: kada to činimo licem u lice s Bogom, dopuštamo Mu da iskoristi naše napore da širi svoje Kraljevstvo, sa svojim božanskim kvascem. Ovako je pomogao svetom Josemariji da to vidi: „Već razmišljam, kroz vjekove, sve do posljednjeg od moje djece... radeći profesionalno, s mudrošću umjetnika, srećom pjesnika, sigurnošću majstora, i skromnosti koja je uvjerljivija od rječitosti, tražeći dobro cijelog čovječanstva, jer teže kršćanskom savršenstvu u svojoj profesiji i mjestu u svijetu.” [11]

Javier del Castillo

[1] Franjo, *Amoris laetitia*, 129.

[2] Sveti Josemaría, *Pisma* 2, 10.

[3] Monsignor Fernando Ocáriz,
Pastoralno pismo, 9.siječnja 2018., 6.

[4] Sveti Josemaría, Bilješke s
propovijedi,

[5] Usp. sveti Josemaría, *Brazda*, 502.

[6] Sveti Josemaría, *Pisma* 36, 38;

[7] Sveti Toma Akvinski, *S. Th.*, I, q.
38, a. 2, resp.

[8] Sveti Josemaría, *Susret s Kristom*,
48.

[9] Sveti Josemaría, Bilješke s
razmatranja

[10] Sveti Josemaría, Bilješke s
propovijedi, 27. svibnja 1962.

[11] Sveti Josemaría, *Pisma* 3, 4.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/vrlo-ljudski-vrlo-bozanski-
vii-nas-posao-bozanski-kvasac/](https://opusdei.org/hr-hr/article/vrlo-ljudski-vrlo-bozanski-vii-nas-posao-bozanski-kvasac/)
(27.03.2025.)